

"ויאמר בי אדני... (מד, יח)

יהודה ניגש אל יוסף בגודל אהבה ואמר לו "בי אדני" - הלא אתה ממש בי, בתוכי, שנינו כאיש אחד, וכך נתעוררה אהבה בליבו של יוסף, "כמים הפנים לפנים", עד שהתוודע אל אחיו...

רבי חנוך צבי הכהן

א נקודל'ה

"ויפול על צואריו ויבכ...ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חי" (מו, כט)
כתב רש"י ואמרו רבותינו שהיה קורא את שמע...ולכאורה הרי יעקב אבינו לא ראה את יוסף 22 שנה - יעקב לא התכוון לשאול את יוסף מה עבר עליו? הרי הוא שמע שחיה רעה אכלתהו, ומה פתאום ראה יעקב לקרוא קריאת שמע דווקא ברגע זה? אלא יעקב בא ללמד אותנו יסוד גדול - שהעבר לא מעניין!! לא משנה מה היה בעבר אלא תמיד צריך להסתכל קדימה ולהודות לה' וכך גם אנו צריכים ללמוד מזה.

צדיקים

"ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר פאזני אדני" (מד יח)

בפרשת כי תשא כתוב "וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו" מה הכוונה אשר "דיבר" - היה אמור להיות כתוב "אשר רצה"? אלא לפעמים כשבן אדם כועס על חבריו - עצם זה שהוא מדבר על מה הוא יעשה לחבריו - זה כבר מרגיע אותו (ולא באמת יבצע) כמו ששלמה המלך אומר בתהילים "דאגה בלב איש שיחנה" וברש"י "שיחנה לאחרים" וזה מה שכתוב "וינחם ה' על הרעה - הקב"ה התנחם על הרעה - על ידי "אשר דבר לעשות לעמו" - על ידי עצם הדיבור, ועל אותו רעיון כאן - יהודה ניגש ליוסף ואמר לו "בי אדוני ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני" - אדבר אליך קשות (כדי להירגע) "ואל יחר אפך בעבדך" - ואל תכעס עלי - "כי כמוך כפרעה" - כי אם לא תשמע - אהפוך את גורלך כפרעה..

צדיקים

"ויגש אליו יהודה" (מד, יח)

כאשר אדם נגש תחילה אל הבורא בתפלה והודיה על העבר, בלשון "יהודה" הפעם אודה את ה', "ויאמר בי אדני" - ואז הוא מבקש את בקשתו על העתיד, אז בודאי יקבל הקב"ה את בקשתו וישמע את תפלתו.

רבי מרדכי מנדבורנא

"שְׁמֵנֵי אֱלֹקִים לְאֲדוֹן לְכֹל מְצָרִים" (מה, ט)

איזו בשורה היא זו בשביל יעקב אבינו שיוסף אדון במצרים? אלא "שְׁמֵנֵי" - זה מלשון "שָׁם אני", אומר יוסף ליעקב אבינו "שמני אלוקים לאדון לכל מצרים" שם אני את השם יתברך לאדון על כל מצרים ומקדש את שמו יתברך בעיני המצריים, על ידי שאני מפרסם שם אלוקים שהוא אדון העולם, והוא ברא את העולם, וזה בשורה טובה בשביל יעקב.

הר"י מרוזין זי"ע

"ויאמר פרעה אל יעקב פמה ימי שני חייך" (מז ח)

כשהיו צריכים להכנס לחדרו של פרעה היה משקוף נמוך מאוד, מפני שמעל הדלת היה עבודה זרה ופרעה רצה שמי שיכנס אליו שיכנס כפוף, וכך ישתחוה לעבודה זרה, כשאברהם אבינו ירד למצרים נכנס לחדרו של פרעה, והמשקוף התרומם, כדי שלא ישתחוה ח"ו לע"ז וכן היה כשיעקב נכנס שהמשקוף התרומם, ופרעה חשב שזה אותו אדם ולכן שאל אותו, בן כמה אתה? אתה נראה לי כבר מאוד מבוגר.

ספרים

"כי איך העלה אל אבי והנער איננו איתי"

אומר אחד הצדיקים "כי איך העלה אל אבי" - איך אני יעלה להקב"ה אחרי 120 "והנער" - ושנות הנערות "איננו איתי" - וצריך לחזור בתשובה עליהם.

צדיקים

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

בס"ד
"ויפול על צוארי בנימין אחיו ויבך ובנימין בכה על

צואריו" (מה יד)

פירש רש"י שבכו על בתי המקדש שעתידיים להיות בחלקם וסופם להחרב. לכאורה האם זה היה הזמן המתאים לבכות על החורבן, הלא בשעת שמחה הם היו שם, והם הרי לא נפגשו המון זמן, ואין זה הזמן לתיקון חצות, ועוד קשה - למה בכה כל אחד על חורבן המקדש שבחלק חבירו ולא על החורבן שבחלקו? אלא ידוע שמכירת יוסף נגרמה ע"י שנאת חנם, ובתי המקדש נחרבו ג"כ ע"י שנאת חנם. לכן כאשר נפגשו שני האחים הקדושים היתה ראשית עבודתם לתקן עוון זה - שצער חבירו יכאב לו יותר מאשר צער עצמו. ולכן כל אחד בכה על חורבן חבירו.

תורת יחזקאל

"והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים" (מה יג)

מהר"ד מבעלזא ביקר פעם באחת העיירות וכיבדו אותו מאוד, אמר להם דבר תורה על פרשת השבוע בעניין זה שיוסף צווה שיגידו לאביו את כל הכבוד שיש לו במצרים, ולכאורה בשביל מה צווה זאת? מה זה יוסף ליעקב אבינו? ותיירץ על פי מעשה שהיה אצל הרה"ק מאפטא ז"ע שפעם אחת נסע לעיר אחת בעגלה, וגדולי הדור יצאו לקראתו וכבדוהו בכבוד גדול, וככל שכבדוהו בכבוד גדול, היה לו יותר עגמת נפש ונשבר לבו, וכך כמה כשהתקרבו יותר לעיר נתנו לו יותר ויותר כבוד והיה לו יותר עגמת נפש עד שכמעט נחלה מזה, אמר לו בנו הרה"ק ר' יצחק מאיר שכל הכבוד שעושים זה מיועד בשבילי, והרה"ק מאפטא נרגע, וכשהיה בבית מלונו שאלו אביו בשביל מה עשו לך כל הכבוד הזה? וענה: מפני שהוא בנו של הרה"ק מאפטא, ובזה פירש מרן מהר"ד מבעלזא גם כאן שכך אמר יוסף לומר לאביו "והגדתם לאבי, שכל הכבוד שיש לי הוא בשביל שאתה אבי".

מהר"ד מבעלזא

"ועתה אל תעצבו כי למחיה שלחני אליכם"

אמר פעם האמרי חיים שמכל הסיפור של יציאת מצרים יצא לבסוף חג הפסח ושולחן ליל הסדר, אומר יוסף לאחים "ועתה אל תעצבו" כי סוף סוף מכל הגלות והגאולה - יצא ליל הסדר וממשיך "כי למחיה שלחני" - "מען וועט זיך נאך מחייה זיין מיט "שלחני" - השולחן בליל הסדר" (עוד נחיה את עצמנו עם שולחן ליל הסדר).

אמרי חיים

"אני יוסף העוד אבי חי" (מה, ג)

לכאורה יוסף כבר שאל אותם בהתחלה מה עם יעקב אבינו שאמר "השלום לאביכם הזקן אשר אמרתם העודנו חי" (מג,כז) ולמה שאל עוד פעם העוד אבי חי? אלא ראיתי תירוץ על זה שיוסף בא להוכיח את השבטים ואמר להם - עכשיו אתם באים וטוענים שהאבא לא יעמוד בזה שתחזרו בלי בנימין - איפה הייתם כשמכרתם אותי - מדוע אז לא שאלתם את עצמכם מה האבא יגיד כשתחזרו בלי יוסף, וזה פירוש הפסוק "אני יוסף" שכשחזרתם להגיד לאבא שאתם בלי יוסף - לא לקחתם בחשבון מה יהיה עם "העוד אבי חי".

א זיס ווארט

"וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי יְדִבְרֶנָּה עַבְדְּךָ דָּבָר

בְּאָזְנֵי אֲדֹנָי" (מד יח)

כשמתבוננים בטעמי המקרא אפשר לראות שעל המילים "ויגש אליו" מופיע הטעמים 'קדמא ואזלא' ועל המילה "יהודה" מופיע הטעם 'רביעי', ועל המילים "ויאמר בי אדוני" מופיע הטעמים 'זרקא מונח סגול', פירש הגאון מוילנא, יוסף שואל את יהודה, "קדמא ואזלא" - למה אתה מתקדם והולך לדבר ראשונה לפני כל האחים, הרי אתה הרביעי מהשבטים? עונה לו יהודה, ויאמר בי אדוני - זרקא מונח סגול, זרקתי עצמי מתוך עם סגולה כי לקחתי על עצמי ערבות על בנימין שאם לא אחזירנו אפסיד שני עולמות עוה"ז עוה"ב.

קול אליהו

ושמעתי עוד תירוץ על השאלה הנ"ל - שזהו סימן שיוסף נתן כדי שהאחים ידעו שזה אכן הוא כי הרי הוא לא שאל "האם אמי חי" - סימן שהוא ידע שהיא מתה והוא יוסף.

מפי השמועה

אמרות ופתגמים ברוח החסידות

שאלו לרבי ישכר דב מבעלזא: - מה טעם החילוניים מקפידים על נקינות החיצוני, והחסידים אינם משגיחים בדבר? הלא שנינו (שבת קיד.) "תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו..."? השיב רבי ישכר דב: - לכל אדם חוש לנקיון. החילוני מנצלו כדי לצחצח מלבושיו, והחסיד - לצחצח נשמתו...

חסידים מספרים